

VARGEN FINNS ÖVERALLT i Estland utom på de två stora öarna Dagö och Ösel. Enligt officiella uppskattningar hyser landet 26 reproducerande vargflockar.

HÅRD JAKT i baltstaterna

Hur kan små länder som Estland och Lettland klara att ha fler vargar än vi i Sverige? Frågan ställs ofta i den inflammerade svenska vargdebatten. Svaret från balterna själva; det går bara att få acceptans för vargen om den jagas hårt.

Text och foto: THOMAS B ANDERSSON

S lår man ihop de tre baltiska länderna Estland, Lettland och Litauen så blir den totala ytan något mindre än Götaland och Svealand tillsammans. Enligt färskas uppskattningar finns minst 1 250 vargar i dessa tre länder innan jaktsäsongen startar.

Om någon föreslog motsvarande nivå på vargstammen i Svealand och Götaland, så skulle nog vederbörande inte bli tagen på allvar. Hur kan länder som ligger så nära oss ha en så annorlunda rovdjurspolitik?

– Vi har en stor årlig avskjutning av varg här i Lettland och det tror jag är en förutsättning för att våra jägare ska kunna leva med situationen, säger Linda Dombrovka, internationell sekreterare vid Lettlands Jägarförbund.

– Jakten gör att jägarna känner att de kan påverka situationen. Samtidigt innebär vårt legala system att vi kan följa och se vad som pågår. Hade vi inte haft en legal jakt skulle vargar skjutas ändå och sedan bara gömmas undan.

Senaste jaktsäsongen var tilldelningen i Lettland 140 vargar. Året innan sköts 175 vargar och året därefter 200. Ändå bedöms populationen ligga på en ganska stabil nivå (500 djur före jaktsäsongens start). Antalet vargar minskar alltså inte trots det stora årliga uttaget.

I GRANNLANDET ESTLAND är jakten ännu hårdare i förhållande till populationens totala storlek. Här är den senaste tilldelade avskjutningskvoten över 100 vargar på en stam som uppskattas till bara 250 djur.

Chefen för den estniska viltövervakningen, Peep Männil, säger att dödligheten hos detta stora rovdjur av andra orsaker än jakt är låg. Samtidigt som reproduktionsförmågan är extremt hög. Han menar att det därför går att långsiktigt hålla en stam på 200-300 djur i Estland – även med en så stor årlig beskattning.

Både Estland och Lettland har antagit en långsiktig förvaltningsplan

– UTAN DAGENS REGLERADE JAKT skulle vi förlora kontrollen över vargstammen i Lettland, säger Linda Dombrovka på Lettlands jägarförbund.

– MÅNGA JAKTHUNDAR och även sällskapshundar tas av varg i Estland, enligt Andres Lillimäe på Estlands jägarförbund.

för vargen. Enligt denna förbinder sig länderna att behålla livskraftiga populationer av arten. I Litauen saknades, när detta skrevs, fortfarande en sådan förvaltningsplan för varg.

VARGARNA I BALTIKUM gör betydande skada, framförallt dödar de många får samt jakt- och tamhundar. Det berättar Andres Lillimäe som är vice generalsekreterare vid Estlands Jägarförbund:

– Rekordet var ett tillfälle när vargar dödade 100 får bara på en enda natt. Vi har också exempel från norra Estland på en varghona som specialiserade sig på att bara ta tamhundar. Hon och hennes valpar rensade en hel by från hundar. Honan hade en skada som gjorde att hon inte kunde jaga normalt.

ANDRES LILLIMÄE PÅMINNER OM att Estland är ett litet land, den totala arealen är bara 25 gånger 25 mil. Han menar att dagens vargstam därmed är för stor, att den borde tas ned till 100 individer.

– Varje land måste själv hitta sitt sätt att kontrollera en rovdjursstam, förklarar han. Men min uppfattning

är att Sverige gör rätt som beskattar vargstammen. Vi stödjer detta så länge det görs legalt och utförs på rätt sätt.

Janis Ozolins, rovdjursforskare vid det statliga skogsforskningsinstitutet i Lettland, säger att det är fel att prata om olika vargpopulationer i Baltikum. Vargarna där är egentligen bara en västlig utlöpare av den stora stam som delas med Ryssland och Vitryssland.

– **DEN STÖRSTA SKILLNADEN** mellan Sverige och oss är att ni har en liten genetiskt isolerad stam medan vi delar vår med flera andra länder, säger Janis Ozolins.

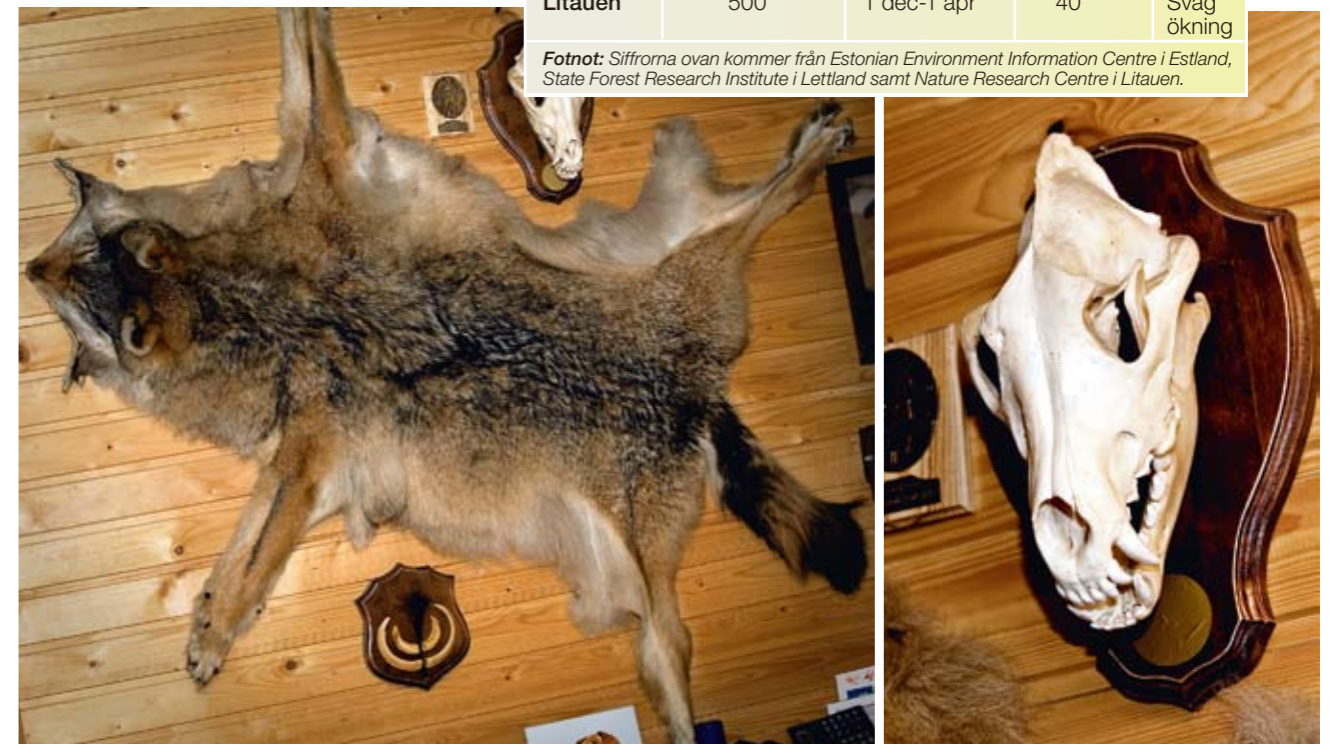
Naturen i Estland och Lettland är lik den vi har i Syd- och Mellansverige. Andelen skogsmark är inte riktigt lika hög som i Svealand och Götaland men ligger kring 50 procent. Litauen avviker som ett mera utpräglat jordbruksland. Här är bara 33 procent av landarealen skog.

Skälet till att så förhållandevis få vargar får skjutas i Litauen uppges vara att miljöförörelsen är stark där och bromsar en kraftigare licenstilldelning. ♦

FAKTA: VARGEN I BALTIKUM

Land	Antal vargar (före jaktstart)	Jaktsäsong	Licens-tilldelning	Trend
Estland	250	1 nov-28 febr	135	Stabil
Lettland	500	15 juli-31 mars	140	Stabil
Litauen	500	1 dec-1 apr	40	Svag ökning

Fotnot: Siffrorna ovan kommer från Estonian Environment Information Centre i Estland, State Forest Research Institute i Lettland samt Nature Research Centre i Litauen.

EN RIKTIGT STOR VARGSKALLE i guldmedaljklass. Vargen är skjuten i Taagepera-området i södra Estland. Skinnen från samma stora varg.